

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association

Association des Chasseurs Polonais

Warszawa, 10 czerwca 2025 r.

L.dz. 57/GŁK/25

Pan

Mikołaj Dorożała

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

w odpowiedzi na przesłany do opinii przy piśmie z dnia 2 czerwca 2025 r. znak: DP-WOPV.0220.20.2024.AW projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 maja 2025 r. zmieniającego rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (nr 1240 w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Klimatu i Środowiska), Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego wykonując uchwałę Zarządu Głównego z dnia 4 czerwca 2025 r. nr 214/2025 zgłasza następujące uwagi do projektu rozporządzenia:

1. W uzasadnieniu projektu pominięto aktualne dane naukowe na temat trendów liczebności i wpływu polowań na gatunki ptaków ujęte w projekcie rozporządzenia, które przedstawiają się następująco:

Głowienka

Europejska populacja głowienki liczy ok. 370 tys. do 680 tys. osobników dorosłych (BirdLife 2021). Polska populacja, której liczebność jest szacowana na 2 – 11 tys. par, tj. 4 – 22 tys. osobników stanowi zaledwie ok. 0,5 – 3,2% populacji europejskiej. Według danych z Monitoringu Ptaków Polski gatunek ten wykazuje spadek liczebności, a także został umieszczony na Czerwonej Liście Ptaków Polski jako jedyny z gatunków łownych. Inne badania prowadzone w Polsce wykazują trend odmienny. W wielkopowierzchniowym monitoringu obejmującym 27 tys. ha stawów typu karpiego (33% stawów w Polsce) w latach 2019 - 2022 stwierdzono obecność 10 500 osobników. W przypadku samic wykazano wzrost liczebności o 22% w stosunku do lat 2016 – 2018. Zakładając, że dane z monitoringu wielkopowierzchniowego są wiarygodnym odzwierciedleniem sytuacji głowienki na pozostałych zbiornikach zasiedlonych przez tę grządcę, to można szacować, że krajowa populacja omawianego gatunku może liczyć około 30 tys. osobników.

Pozyskanie łowieckie głowienki w sezonie 2023/2024 wyniosło 849 osobników, co stanowi 2,83% polskiej populacji i 0,11 – 0,22% populacji europejskiej rocznie.

Pozyskanie łowieckie głowienki w Europie kształtuje się na poziomie 44 – 63 tys. osobników.

Czernica

Europejska populacja czernicy liczy 879 tys. – 1 240 tys. osobników dorosłych (BirdLife, 2021). Polska populacja stanowi 0,4 – 0,6% populacji europejskiej o liczebności od 2 tys. do 8 tys. par

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association

Association des Chasseurs Polonais

(4 000 – 16 000 os.). W badaniach wielkopowierzchniowych prowadzonych w latach 2016 – 2018 na obszarze 27 tys. ha stawów typu karpiego (33% stawów w Polsce) stwierdzono obecność 4754 samic, a w latach 2019 – 2021 4182 samic, co oznacza spadek o 12%. Łącznie w obu okresach policzono 10363 i 9242 osobników. Przyjmując analogiczną interpolację wyników jak w przypadku głowienki, populacja czernicy może obecnie liczyć ok. 30 tys. osobników. Pozyskanie łowieckie w sezonie 2023/2024 wyniosło 1 084 os. tj. 3,6% polskiej populacji i 0,09 – 0,12 % populacji europejskiej. Pozyskanie łowieckie czernicy w Europie kształtuje się na poziomie 15 - 34 tys. osobników rocznie.

Cyraneczka

Europejska populacja cyraneczki liczy 1040 – 1640 tys. osobników (BirdLife2021). Polska populacja stanowi 0,2 % populacji europejskiej, która liczy 1,3 – 1,7 tys. par tj. 2,6 – 3,4 tys. osobników. W przypadku tego gatunku, Polska nie dysponuje danymi o trendach liczebności co do populacji lęgowej. Jeśli chodzi o populację zimującą wykazuje ona wzrost. Populacja europejska wykazuje wzrost liczebności. Pozyskanie łowieckie w sezonie 2023/2024 wyniosło 1,4 tys. osobników tj. 0,09 – 0,1 % populacji europejskiej i dotyczy głównie populacji migrującej. Pozyskanie łowieckie cyraneczki w Europie kształtuje się na poziomie 610 – 761 tys. osobników rocznie.

Łyska

Populacja europejska łyski liczy 2 030 – 3 360 tys. osobników. Polska populacja szacowana jest na 33 – 57 tys. par tj. 66 – 114 tys. osobników, co stanowi 3,6 % populacji europejskiej. Pozyskanie łowieckie w sezonie 2023/2024 wyniosło 1,8 tys. osobników. tj. 1,5 – 2,7% polskiej populacji. Pozyskanie łowieckie łyski w Europie kształtuje się na poziomie 104 – 161 tys. osobników rocznie. Gatunek ten ulega istotnym fluktuacjom rocznym z uwagi na skażenie środowiska pochodzenia antropogenicznego. Łyska objęta jest dwoma programami monitoringu populacji lęgowej. Są to Monitoring Pospolitych Ptaków Lęgowych i Monitoring Ptaków Mokradeł. W przypadku tego gatunku oba programy wykazują niejednolite trendy liczebności. Wg danych MPM prowadzonego od 2008 r. łyska po pierwszych latach wykazywania spadku liczebności, ostatecznie 8 lat wykazuje stały, powolny wzrost liczebności.

Słonka

Populacja europejska słonki liczy 9 790 – 13 500 tys. osobników. Polska populacja szacowana jest na 10 – 30 tys. terytorialnych samców (20 – 60 tys. osobników) i stanowi 0,2% populacji europejskiej. Pozyskanie łowieckie w Polsce w sezonie 2023/2024 wyniosło 172 osobniki. tj. 0,3 – 0,9% polskiej populacji. Pozyskanie łowieckie słonki w Europie kształtuje się na poziomie 1 900 tys. osobników rocznie.

Krzyżówka

Europejską populację lęgową szacuje się na 1 540 – 2 440 tys. par (3 250 – 5 000 tys. osobników), a zimującą na 4 250 – 5 650 tys. osobników. Polska populacja szacowana jest na 180 – 320 tys. par, co stanowi 11,68 – 13,11% populacji europejskiej. Pozyskanie łowieckie w sezonie 2023/2024 wyniosło 40 648 os. co stanowi 6,35 – 11,29% liczebności polskiej populacji. W Polsce gatunek objęty jest monitoringiem Pospolitych Gatunków Lęgowych (MPPL), Monitoringiem Ptaków Mokradeł (MPM) oraz Monitoringiem Zimujących Ptaków Wodnych

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association

Association des Chasseurs Polonais

(MZPW). Wszystkie monitoringi wykazują wzrost liczebności, zarówno dotyczące populacji lęgowej jak i zimującej.

Jarząbek

Europejską populację lęgową szacuje się na 2 000 – 3 480 tys par, co odpowiada 4 010 – 6 960 tys. osobników. Populację lęgową w UE28 szacuje się na 558 – 949 tys par, co odpowiada 1 110 000 – 1 900 000 osobników. Polska populacja szacowana jest na 15 – 20 tys. samców (30 – 40 tys osobników) i stanowi 0,57 – 0,75% populacji europejskiej. Pozyskanie łowieckie w Polsce w sezonie 2023/2024 wyniosło 67 osobników co stanowi 0,17 – 0,22% krajowej populacji.

Reasumując, jedynie w odniesieniu do głowienki, czernicy i łyśki dane dotyczące trendu liczebności nie są jednoznaczne i mogą wskazywać na spadek liczebności populacji ww. gatunków. W tej sytuacji, w ocenie Polskiego Związku Łowieckiego, uzasadnienie znajduje objęcie jedynie ww. gatunków ptaków całorocznym okresem ochronnym (moratorium) na czas przeprowadzenia rzetelnego monitoringu tych gatunków. Takie działanie odpowiadałoby również zasadzie zapobiegania i przezorności określonej w ustawie Prawo ochrony środowiska. W odniesieniu do pozostałych gatunków ptaków, tj. krzyżówki, cyraneczki, słonki i jarząbka objęcie moratorium nie znajduje uzasadnienia.

2. W OSR projektu ograniczono się jedynie do wskazania, że przedmiotowa zmiana będzie oddziaływać na Polski Związek Łowiecki. Nie dokonano przy tym oceny wpływu nowelizacji na rolnictwo i gospodarkę (w zakresie oddziaływania projektu na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem wysoko zjadliwej grypy ptaków, której wektorem są ptaki migrujące związane ze środowiskiem wodnym oraz w zakresie szkód w rolnictwie wyrządzanych przez niektóre z tych gatunków).
3. Zgodnie z art. 34 pkt 11a ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 534) do zadań Polskiego Związku Łowieckiego należy podejmowanie działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt. W ramach realizacji ww. zadania, w odniesieniu do wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków, którego rezerwuarem są dzikie ptaki migrujące związane ze środowiskiem wodnym (m.in. łyśka, głowienka, czernica cyraneczka i krzyżówka), myśliwi dostarczają organom inspekcji weterynaryjnej pochodzące od odstrzelonych ptaków ww. gatunków próbki do badań laboratoryjnych. Zaprzestanie odstrzału ww. gatunków może w ocenie Polskiego Związku Łowieckiego wpłynąć negatywnie na efektywność nadzoru nad tą jednostką chorobową. Aspekt ten, jak już wskazano powyżej, został pominięty w OSR projektu w zakresie ewentualnego oddziaływania na rolnictwo i gospodarkę w związku z potencjalnymi konsekwencjami wynikającymi z ograniczonej możliwości prowadzenia monitoringu ptasiej grypy.

Reasumując, w ocenie Polskiego Związku Łowieckiego zasadniejszym byłoby, jak już wspomniano na wstępie, objęcie całorocznym okresem ochronnym (moratorium) łyśki, głowienki i czernicy na czas przeprowadzenia rzetelnego monitoringu tych gatunków. Działanie takie znajduje bowiem oparcie w aktualnych danych naukowych na temat trendu populacji tych gatunków i odpowiada zasadzie

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association

Association des Chasseurs Polonais

zapobiegania i przezorności określonej w ustawie Prawo ochrony środowiska. Dodatkowo, w projekcie rozporządzenia nie określono okresu obowiązywania moratorium. W ocenie Polskiego Związku Łowieckiego okres ten powinien być adekwatny do czasu potrzebnego na przeprowadzenie monitoringu, nie dłuższy jednak niż 5 lat.

ŁOWCZYK KEMOWY

Eugeniusz Głuszczyk